

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 21.

V četrtek 20. velikiga travna 1852.

Tečaj 7.

Vojaška pesem

na popotvanju ali maršu.

U zmerzlini in vročini
Mérimo čez hrib in log,
V gromu, tresku in dežini,
Naj bo žar ali srež okrog.

Naše postlje so planjave,
Naša streha plavo nebò,
Brez skerbí, in volje zdrave
Križem - svet korakamo.

Če tud kterkrat čevelj žuli,
Naj bo, naj bo v Božje imé,
Če tud včasí želodec kruli,
Enkrat konc bo že, bo že.

Pridemo pa v stanovanje,
Se nam dobro vnóvič godí,
Kmet pernese pokrepčanje:
Kapeo pod pazho, v roki jedí.

In vojaki mi pošteni
Ga ne zaničujemo,
Sesti k nam na stol lešeni,
Z nami zajet' mu rečemo.

Reci kdo, kar mu je drago,
Meni je vseč vojaški stan:
Dušno in telesno blago
V varnosti vojak ohrani.

Za cesarja v eno méro
Smo voljni mi vse terpet',
Za Boga in sveto vero
Tavžent — tavžentkrat umret'. J.

Ravna beseda k častnimu duhovstvu sploh in k celimu častitimu bravstvu.

Od Dr. A. Radlinskiga.

V obsirnim spisu pod zgornjim napisam učeni gosp. Dr. Radlinsky popisuje in razjasnuje potrebo in korist staroslovenskiga jezika v prid in pospěh zedinjenja vsih Slovencev v katoliško Cerkev, in govori mem družiga takole:

„Komur je blagor in razcvet rimsko-katoliške Cerkve na srecu, se mu je v resnici z dušo in s telesam poganjati: de bi se iz ene strani zveza med našimi brati Rusini z rimskim sedežem zedinjenimi zmiram bolj uterdila; iz druge strani pa, de bi se Staroverci z Rimam ter z nami v cerkvi zedinili. V 11. stoletju namreč je bilo preterganje kersanstva v cerkev greško-vzhodno in latinsko-za-

hodno Cerkvi Kristusovi grozno rano vsekalo. K greski so se štelí Serbi, Bolgari, Rusi in velik del Slovakov; ali nekteri zmed njih so se v 15. in 17. stoletju vnóvič s katoliško Cerkevjo sklenili, in ti se imenujejo dan danasnji zedinjeni greki, kakor so per nas Rusini, ki imajo svoje lastne škofe. Drugi Slovenci pa, ki se z rimsko-katoliško Cerkevjo niso zedinili, imenujejo sami sebe pravoslavne ali staroverce, kakorsni so Serbi, velik del Bolgarov, Bosniakov, Černogorcov in Rusov.“

Na to g. pisavec sploh dokazuje, kako je potreba k obojnostanski zaupljivosti, vzajemnosti in sporazumljivosti se soznaniti s šegami in jezikom starovercev, po taki poti njih predsodke zoper našo sveto Cerkev zvediti in jih odstraniti. Med družimi, de imajo ta predsodek, de bi jih Cerkev, ako bi se z njo zedinili, pred ko moč, silila, se svojimu staroslovenskimu obredu (cerkvenim sv. šegam) in pri tem obredu vživanimu staroslovenskimu jeziku odreči, ter jih persilila k latinskemu obredu. Ako bi se ta in enaki predsodki odvernili, bi se pripravljala pot k dorazumljenju in poslednjič k edinosti med njimi in nami. In to bi se doseglo s tem ložej, ker ste jim le samo dve poglavitni reči k temu potrebni, namreč: Spoznati sv. Očeta rimskiga papeža za svojiga poglavarja, in pa člen vere, de se sv. Duh tudi od Boga Sina izhaja, ne le samo od Boga Očeta, kakor oni terdijo *). Vsi drugi razločki zadevajo opraviilstvo ali disciplino. V dosego te zaželjene edinosti g. pisavec naslednje pripomočke nasvetuje:

„1. Nam je k temu obrniti zveličavni pomoček molitve, de bi jih Bog s svojo milostjo perpeljal k spoznanju, de je potreba, spoznati za svojo mater to cerkev, kateri je za vidno najviksi glavo postavil Jezus Kristus, njen začetnik, sv. Petra in njegoviga naslednika, rimskiga papeža. — Slavni škof Lavantinski, Anton Martin Slomšek, v svoji apostolski gorečnosti presunjeni z žalostno mislijo: de tako mnogi bratje Slovenije odločeni od edinosti telesa Kristusoviga se zmiram v razkolništvu (odterganju) ostanejo, so založili molitevno društvo pod obrambo velikih slovenskih apostelnov Cirila in Metoda, ktero ima namero vse Slovence v čni katoliški cerkvi zediniti, in so slovesno vse duhovstvo in vse verne vanj povabili. Slehern ud moli vsak dan en očenaš in eno čišenomarijo v imenovaní namen in pristavi: „O sveti Ciril in sveti Metod, velika slovenska apostelna, prosita za

*) To pa oni terdijo iz nevednosti, ker njih lastni cerkveni očetje, ki so namreč se pred ločenjem živeli, ravno to učijo, kakor katoliška Cerkev, de se namreč sv. Duh izhaja od Boga Očeta in od Boga Sina.

nas! In 9. sušca, to je, v god ss. Cirila in Metoda, daruje vsaki duhoven, ki je ud tega društva, sv. mašo v ta namen, in si prizadeva tudi družih za društvo pridobiti. Imenovani Pastir založivši enako vseslovensko društvo so bili v resnici prepričani, da molitev sploh in molitvene društva posebej ne ostanejo brez blagodarniga vspéha, da tedaj tudi molitev za verno zedinjenje vsih Slovencev ne bo ostalo brez zveličavnih nasledkov. Na podstavi tega višjipastirskiga poklica je povabil tudi cerkveni list „Kath. Blatt aus Mähren“ vse vredništva slavskih časnikov, da naj bi se s tem društvom soznali ter si prizadevali ga v življenje spraviti in razširjati tudi po družih škofijstvih. Ta poklic je bil tudi v „Katoličkih Nowinah“ l. l. obznanjen *). Bog daj, da bi se v prid in razcvét katoliške Cerkve take društva tudi v naših slovenskih (t. j. slovaških) škofijah berž ko berž začele in razširjale. — Vender pri sami molitvi, pri samih molitvenih društvih in njih znotranji delnosti ni ostati, temuč potrebno je tudi po zunanje delati do naših bratov starovercev, odločenih od edinosti telesa Kristusoviga.

2. S pomočjo bukev na zedinjenje namerjenih. Take bukve, da bi imele pot k našim bratom starovercem, morajo biti v njih opravičnim ali obrednim (ruskim) jeziku pisane, in pa od duhovnov latinskiga obreda, v katerih bi se vsi predsodki starovercev proti Cerkvi latinskiga obreda zaporedama in podstavno zavračevali, in zlasti ta poglobitni predsodek: da bi jih latinska Cerkve, ako bi se ž njo zedinili, ako ne berž, vender poznejši silila, se odreči obredu in jeziku staroslovenskemu in opravičstvu, in namesto tega sprejeti latinski obred in jezik. To delo bi bilo slehernimu duhovnu latinskiga obreda poprijeti, kateri bi se čutil k njemu pripravniga ter s potrebnimi darovi obdarovaniga. Poprej pa, kar se samo seboj razumi, bi se mogel čisto naučiti jezika (staroslovenskiga), da bi zamogel brati v njim pisane verske in zlasti obredne (liturگیške) bukve starovercev, in iz njih spoznati, ako in v čem se vjéma njih vérstvo in djanstvo s čistim verstvom in djanstvom latinske Cerkve, in oh enim, kateri so predsodki in vgovori proti ruskimu sedežu, in potlej, da bi mogel sam pisati in na svetlo dajati v ravno tem ruskim jeziku bukve k podučanju starovercev, k razjasnjenju nekterih cerkveno-opravičskih reči, na katerih oni nar bolj tiše, k zavračanju njih predsodkov in sploh k vzajemnimu dorazumljenju, vender pa vse to na zakladi bratovske ljubezni, odkritoserčnosti in zaupljivosti. Torej bi ne bilo le dobro, temuč potrebno, da bi se že mladenči v semeniših v ta namen učili staroslovenskiga obredniga jezika saj v tej meri, v kateri se učijo mertviga svetopisemskiga jezika (ali sirskiga, kaldejiskiga, arabiskiga), ali kakor se sem ter tje očitno ali posamezno sami učé p. francoskiga jezika. To bi svesto ne bilo v nikakoršno škodo časa, ki se ima v druge znanja obračati; ker ti, ki znajo ktero koli slovensko narečje, se naučé prav lahko in v kratkim času staroslovenskiga jezika, in verh tega bi se Cerkve iz rečeniga namena mnogo pridobila. Poleg staroslovenskiga jezika bi se jim mogel tudi slovenski obred saj po večim oznaniti in razjasniti, da bi imeli saj nekaj zapopadka v njem. Tu za-

more v izgled in ogled služiti slovensko-katoliški ustav (seminar) v Parizu pod skerbno obrambo samiga vikšiga Pastirja parizjanskiga napravljen, v katerim se odrejujejo mladenči: Bolgari, Bosnjaki, Rusini in drugi Slovenci ter se pripravljajo k duhovskemu stanu. Učé se ondi bogoslovskih znánj, obreda slovenskiga in ruskiga jezika, da bodo po tem zamogli iti ko misionarji med svoje brate, ki so od rimsko-katoliške Cerkve odtergani, in jih ž njo zedinovati. Imenovani nadškof pariški je svojo naklonljivost k temu slovensko-katoliškemu ustavu razodel, ko je bil pričujoč pri službah božjih za ranjkiga Helmskiga vikšiga škofa, po obredu in jeziku izhodne Cerkve, in je v cerkvi uniga ustava po božji službi k ljudem spregovoril, „da je nalaš za to persel, da bi na znanje dal sočut in naklonnost do tega ustava, do té cerkve, do tega obreda in naroda, in da hoče skleniti svoje molitve z njih molitvami za dušo pokojniga častitiga vladnika,“ in je pristavil: „Povejte svojimu narodu o mojim sočutju ž njim!“ Po tem je pristopil k altarju, popraševal o njih obredu, je dal na znanje svoje potolaženje in zadovoljnost nad tem in jih je blagoslovil. — Ako si tedaj Neslovéni, Francozi tako goreče prizadevajo, naše slovenske brate v katoliško Cerkev s tem prepeljati, da dajejo v to naméro mladenčev v obredu slovenskim in jeziku ruskim izučevati; ali ne gre toliko več nam Slovenam poskerbeti saj toliko, kolikor uni? V tem mi vsak goreč duhoven in slehern vnét katoličan mora prav dati. Jest, kar je v meni, sim k temu delu katoliške edinosti priložil roko, razposlavši: „Svoje povabljenje k naročenju na ruske pridige“ tudi do Starovercev v avstrijskim cesarstvu. Té pridige bodo v katoliškim duhu na svetlo dane in s poterjenjem nekiga zmed osvičenih gospodov s katoliško Cerkvjo zedinjenih greško-katoliških škofov previde.“

Pismo gospod misionarja Martina Dovjaka

iz Hartuma 27. sušca 1852.

(V čisti slovenšini poslano.)

(Dobil 14. vel. travna.)

Dragi prijatelj!

Kar smo že dolgo želeli in perčakovali, se je 18. dan t. m. spolnilo: Danico in Novice smo prejeli v spričevanje, da se živite, in da tudi vaša gorečnost afrikanskim misjonarjem pomagati še živi. Dolgo časa (kar nas je pošni voz čez kranjsko mejo prepeljal) je preteklo, da nismo imeli od Kranjskiga več ne sluha ne duha; zdej, upamo, ne bo več tako; v duhu in v mislih bomo s svojo domovino sklenjeni, in kaderkoli bomo brali, kako se za dobro vnéti možjé trudijo druge časno in večno srečne storiti, bo to tudi v nas vnemalo enako gorečnost, in če bomo katerikrat slišali glas povzdigovati v prid nesrečnih sobratov, bo to naše težavne dela oslajšalo, in nas perganjalo k hvaležnosti in goreči molitvi. — Hvala torej Tebi, prijatelj, in vsim, ki za nas tako priserčno skerbite: hvalo zročem v imenu prečastitiga gospoda Vikarja in mojih gospod tovaršev. — Dozdej smo pa le 5. list Danice in 8. in 9. list Novic prejeli, po naših mislih zadnji listi, ki smo jih zamogli prejeti; kje so poprejšni zaostali, ne vemo, upamo pa, da, kakor so ti listi pravo pot najdlji, je tudi poprejšni in sledeči več zgrešili ne bodo. Tudi pisma

* Ravno tako v „Cirilu in Metodu“ v družih slovenskih cerkvenih listih in tudi v ogerskim „Kat. neplap-u.“ V poslednjim beremo večkrat zaznam nabirkov za srednjo-afrikanski mision.

nisim od Tebe še nobeniga prejel; perčakujem pa, de bom blizo prvih naslednjih listov nekatere verstice dobil; zato bom voljno in z zaupanjem še dalje počakoval, de prve liste v roke dobim.

Zdej pa še kaj od naših krajev. De boš naše kraje nekoliko poznal, misli si prvič na nebesu čisto in plavo podnebje, na katerim po dnevu solnce pripeka, in po noči mesec sveti in svetle zvezde mergolijo, in to od dne do dne, od noči do noči; ni ga oblaka nobeniga, kateri bi solnce ali zvezde zakrival, ali z dežjem suho zemljo krepčal, in če se tudi kterikrat kaka bela meglica na nebu prikaže, se zopet hitro raztopi v suhim podnebjju. Kar smo Terst zapustili, smo do mesca sušca le dvakrat vidili oblačno nebo; nekaj nenavadniga pa nam je letas sušec prinesel — večkrat se je nebo pooblačilo, in je cele dni in noči oblačno ostalo; večkrat je dež paletoval, in dvakrat smo med bliskom in gromenjem dobili obilniga dežja. Voda je pri ti priložnosti na sredi izbe prečast. gosp. Vikarja strop prederla, je mizo in pisanje na mizi poškopila, in potem še tla dobro pomočila — mislil bi bil, de je po žlebu v sredo izbe napeljana. — Po dežju je nastopila velika soparica, tako de smo 17. dan t. m. ob devetih zvečer, torej več ko 3 ure po solnčnem zahodu, imeli gorkote 25 stopinj R. — Po navadi dežuje, kakor pravijo, v tih krajih čes ter čas samo rožnika, maliga in včasih tudi velikiga serpana. — Ni pa zrak vselej tako čist, kakor je čisto podnebje. Pol leta piha sapa od severja, in družiga pol leta piha od juga, in včasih vzdigne toliko peska in praha, in z njim zrak tako napolni, de bi mislil, de vidiš okoli sebe vse megleno, v bližnjih krajih pa snežiti. — Vročino smo dozdej še lahko prenašali; solnce ima res veliko moč, v senči pa je le vroče, kader sape ni, in takrat dozdej nismo imeli čez 28 stopinj R.; prihodnje mesce bo, kakor pravijo, že nekoliko huji.

Tudi od Hartuma, njegove okolice in njegovih prebivavcov ti moram kaj povedati. Misli si neizmerno planjavo, kjer, dokler tvoj pogled seže, samo proti severju precej deleč nekatere hribce ugledaš; na ti planjavi se dve veliki reki skupej stekate, in ob reki eni in drugi, kjer voda iz nje napeljana zemljo moči, vidiš vasi, drevje in lepo zeleno polje; vse drugo pa je gola pušava s peskam in praham. Postavi si vse to živo pred oči, in imaš okolico Hartuma, ki stoji na polotoku, kjer se reki skupej stekate. Ulice v Hartumu niso ravno po vsi umetnosti zmerjene, in hiše so narejene vse na eno kopito. Opeke se na solncu posuše, eno zraven in verh druge skladajo in z blatam omažejo, in zid je gotov; za strop se koli verh zida polože, ki sežejo od ene strani do druge, verh tih pridejo štorije, potim dračje, na vse to se blata na debelo nanese, in končano je delo. Pa tudi joj, ko pridejo mesci deževja — hiše se lupijo in razhajajo ko kvas. Tudi naša hiša ni boljši, in pripravlja našimu prečast. gosp. Vikarju velike skerbi; namenjena je za središče celiga misjona, kjer se bodo novi misjonarji na svoje težavne opravila pripravljali, in kjer bodo mladi zamorci, reševani iz terde sužnosti, v potrebnih učenostih in rokodelstvih podučevani: za vse to je pa naša hiša veliko preslaba in veliko premajhna, in le z novim poslopjem se bo ta imenitni namen zamogel doseči; kar je pa rečeno od hiše, vse velja tudi od naše cerkve, ali velikoveč od naše kapelice.

Po veri so prebivavci v Hartumu večidel mohamedani, precej veliko je tudi nekatoliških koptov, katoličanov ni veliko, malo je Evropejcov, Nemca

sta dva, drugi so Francozi in Lahi — laški jezik se zraven arabskiga tudi v naši šoli uči. — Kdor v sebi čuti poklic misjonar v Afriki biti, bo iz tega lahko posnel, kaj mu je zastran jezikov storiti; zraven pa tudi ne bo pozabil, de od misjonarja v Afriki velja stari pregovor, de čez sedem let človeku vse hasni, kar se nauči; komaj bi bilo zares, ko bi človek vse razumel, in znal vse rokodelstva, de bi bil kmet in vertnar, mizar in krajač, predic in tkavec; namesti bukev in peresa mora večkrat matiko, kladvo in žeblje v roke prijeti.

Oblečeni so tukaj, ki so gosposkiga stanu, v turški obleki; družiga ugledaš, ki ima verh svojih oblačil še eno obleko, ki v podobi široke in prostorne srajce po svoji dolgosti pod kolena seže; drugi imajo srajco čez kratke hlače, in se kako rudečo kapico na glavi, ali pa platneno plahto okoli sebe; mornarji pa in delavci imajo samo kratke hlače od pasa do kolen, in včasih belo kapico „takia“ na glavi; če je hladno zjutraj ali zvečer, si s platneno plahto pleča ogernejo, če solnce pripeka jo na glavo zvijejo in po noči jim je ona rjuha. Tudi v segi krogolinke nositi, se ločijo od Evropejcov; pri nekaterih jo samo zgorej, pri družih zgorej in spodej v ušesu, in pri ženskih v nosu zagledaš.

Pojé se v tih krajih več bravskiga ko govejiga mesa, kuretine in golobov se vidi veliko, in ne manjka se masla in dobriga mleka. Vsakdanji kruh jim daje dura; duro namočijo, namočeno riba ženska s kamnam ob ojster kamen; je dosti zribana, položé ta sok na vročo železno renjo, ter ga obrnejo enkrat ali dvakrat, in kruh je pečen. Namesti noza, vilic in žlice imajo pri jedi pet perstov na roki, s kterimi kesro, tako se kruh imenuje, pomakaje, segajo v skledo. Kdor premore, vživa pšenično kesro, ker tudi pšenica se seje tukaj, in zori mesca svečana.

Obernimo se zopet k naši hiši nazaj. Ona stoji v sredi Hartuma, in ima proti reki prostorin vert z lepim drevjem in rodovitno zemljo; 4 voli so vsaki dan vpreženi, de iz reke vlačijo vodo, ki se po jamicah po vertu razširja; obdelujejo ga arabci, ker v tih krajih ni navade, de bi ženske v kako službo stopile. Poljske in vertnarske orodja so tukaj kaj slabe, ne poznajo reveži ne serpa ne kose, ne matike ne lopate, ne grabelj ne vil; za obrezovanje imajo nož; travo rujejo in žanjejo z nekako serpico; kopajo pa z orodjem, ki je široki polovici našiga krampa podobno; perst iz jame z roko zmecéjo, ali pa znosijo v posodi s slame spleteni, ktero bi po podobi naši kosari brez roča nar ložej primeril. — Poleg našiga verta so ulice na vsaki strani do reke in drugi verti. Vert brez hiše na levi strani je zdej od našiga prečast. gosp. Vikarja kupljen za 1500 gold. in odločen za nune, ki bodo drugo leto, če bo hiša gotova, iz Rima prišle. Njih namen bo žensko mladost podučiti, kakor mi učimo moško mladost.

Pri svojim prihodu smo dobili nekaj fantičev pri hiši, ki se v šoli uče, ktero tudi nekoliko zunanjih fantov obiskuje. Trije še niso kerseni; dva sta že po našim prihodu kupljena za 50 tolarjev. De bi bil ti vidil, kako sta se ta fantiča, ki sta 14 dni popred v Hartum pripeljana bila, bala, ko sta prvič v našo hišo prišla. Prečast. gosp. Vikar jima je lepih risanih podob skazoval, ki so jima posebno dopadle, in potem ji je v mojo izbo pripeljal, de sta se tudi pri meni motila; potlej umita in preoblečena sta kmali serčnost dobila, in se privadila hiše. Ko bi spoznala, sim si mislil, jima podobe

skazovaje, kako vama dobro želimo, od veselja bi poskakovala zdej, ko sta rešena iz nemile telesne sužnosti, in ko sta v hišo prišla, v kateri se bosta učila zraven telesne prostosti uživati tudi dušne dobrote. — Dobrotniki evropejski, ki so prečast. gosp. Vikarju nekaj vošnenih svečic podarili, so s tim darom našim fantičem veliko veselje napravili. Na dan Svečnice so bile po cerkveni šegi sveče posvečene, in nam in otrokam v roke podane. Z velikim dopadanjem so pogledovali bele goreče svečice v svojih črnih rokah, in od pomena sveč poprej podučeni so Boga hvalili, ki je luč vere v njih srcih peržgal, in jih rešil iz temote nevere in krivoverstva. — Naj bi Bog uslišal naše molitve, in naj bi nevernim narodom luč vere peržgal, v vaših krajih pa jo oživiljal in hranil! — Kar smo v Hartumu, sta dva zakrament s. kersta prejela. Pervi je bil domač fantič, ki je v hudi bolezni kersšen bil, in drugi je bil sužnj nekiga Francoza, Barthelemy po imenu, ki se je prav lepo proti svojemu sužnjmu obnašal, kar je zraven drugih nagibov v tem željo zbudilo, kersšansko vero sprejeti. Slava takimu možu? — Med tim pa, ko se število vernih v Hartumu počasi množi, se nam v jugu že odpirajo vrata. Gospod Angelo Vinko, misjonar, je že celo leto pri Barih, se je seznanil z veliko ljudmi, in tako pot nadeluje našemu prirodu. Kakor hitro bo torej jeseni sapa od severja zopet pihala, bo naša „Stella matutina“ (Zgodnja Danica) proti jugu veslala, in nesla luč vere k nezna- božnim zamorcem. —

Gospod Hudaj, prestavljavec in naš arabski učnik, je že serčnost zgubil, in se v svojo domačijo podal: nagibi, ki so ga v Hartum gnali, so bili, kakor se je sam večkrat zdal, samo posvetni, in zato niso imeli obstoječe podloge. —

28. dan svečana smo v Hartum dobili namesti Latif pašata noviga poglavarja, po imenu Rustum paša. Ko je barka z novim pašatom blizu Hartuma prišla, so se mu Latif paša, c. k. avstrijski konzul in drugi velikasi naproti podali, in se v to naše barkice poslužili. — Za njimi smo gledali, ko jih je barkica hitro po reki nesla, in smo premišljevali, kako čudno se pod Božjo vlado spreminjajo časi — Latif paša, ki poprej ne Evropejcev ne misjonske hiše viditi ni mogel, zdej v misjonski barkici pod avstrijskim banderam novimu poglavarju naproti hiti! —

29. sušca je priplavala naša barka „Stella matutina“ v Hartum. Gospodi so veseli in zdravi. — S to veselo novico naj bo končano moje pismo — pozdravim torej vas vse skupej, prijatle, znan- ce in dobrotnike, se priporočim v vaše molitve, in ostanem

Tvoj zvesti prijatelj

Martin Dovjak.

Perpisek. Ko je bilo moje pismo spisano, sim pa tvoje dobil. Včeraj — 28. sušca — sim dobil cel zvezek, v katerim je bilo tvoje pismo — kar je od prečast. gosp. Novaka poslano — vse liste Danice in Novic lanskiga leta in tudi letšnjiga leta. — Lepo se vam zahvalim.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. 14. veliciga travna je častiti gos- pod Janez Gasperin, fajmošter na Dovjim, v Gos- podu zaspal. Naj v miru počiva!

Slovenska Bčela naznani, de je za društvo

sv. Mohora, ki dosedaj 395 udov šteje, ravno dona- tisenjena kratkočasna in podučivna povest: „Blagomir pušavnik“ poleg nemške knjige: „Beatushöhle“ poslo- venjena. K 50 šolskim pesmim, ki so tudi že natis- njene, se napevi ravno litografirajo. Sedaj pride „Po- vestnica goriške nadškofije“ v natis.

Razgled po kersšanskim svetu.

Iz Turškiga. Tri gerške ladije s kersšanskimi romarji, brodivši od Cipre proti obljubljeni deželi, so se o brežju med Latakio in Tripolisam pri Gibletu razsule. 140 romarjev na eni ladii se je, zunaj eniga, potopilo; uni na drugih dveh ladijah so se ohranili.

Na Nasavskim se je luteranski pastor Kristwein z svo rodovino h katolški veri spreobrnil. — Na tiho nedeljo (28. sušca) t. l. je Šrevsburški škof v Bir- kenheadu (na Angleškem) birmal 500 oseb, med njimi 25 spreobrnjencov. — Od tiga dne do velikonočniga pondeljka se je v Čestru (na Angleškem) spreobrnilo 12 oseb. — V Ohio (v severni Ameriki) je protestan- ški duhoven Rihards, poprej fajmošter v Kolumbu, po triletni skušnji v katoliško cerkev prestopil. On je slo- več pridgar in zlo spoštovan mož.

Iz Anglikanskiga. Anglikanski časnik „Guardian“ naznani, de se je H. J. Coleridge, soud Oksford- skiga vseučiliša, v katoliško cerkev vernil. — V Liver- pulu se je po končanim misionu okoli 30 protestantov za sprejetje v katoliško cerkev oglasilo.

Dunaj. Presse od 8. t. m. pové, de se od 9. t. m. po fabriških delavnišnicah ob nedeljah ne bo smelo več delati. V fabriki, kjer se za Glogniško železnico mašine delajo, je ta vradni ukaz 6. t. m. oznanjen bil. Bog daj, de bi se on po vsih kolodvorih spolnoval!

V Kaselnu je protestanški superintendent razgla- sil, de se bo cerkveno pokopvanje odreklo: zavednim samomorcem, prešeštnikom, pijancem, puntarjem, ronceancem, prekerstovavcem, zasramovavcem vere, zaničevavcem cerkvenih pomočkov. — De bi si to za- pomnili vsi kričarji, ki imajo tolikanj gobezdati, ako katoliška cerkev posebnim očitnim nespokornim greš- nikam žuga, de ne bodo po kersšansko pokopani, ker nočejo po kersšansko živeti!

Na Luksemburškem si protestanška vlada per- lastuje dohodke katoliških duhovrij, ktere so brez du- hovnov. Letas jih je praznih 113, in njih dohodke, 50 — 60.000 goldinarjev, pobera deržava! Zanaprej jih bo še več praznih, kar ni čuda. Nejeverska stranka namreč, kteri holandeška protestanška vlada na roko gré, iše vse življenje katoliške cerkve ondi zatreti. Že več let mora skerbni škof Laurent, ločen od svojih ov- čic, v ptuji deželi živeti.

Na Bavarskim so ondotni škofje (2 nadškofa in 6 škofov) že zdavnej vladi svoje pertožbe čez birokra- tiške stiske in nedopolnjenje pogoj, ki so bile v kon- kordatu obljubljene, izročili. — Zdaj še le je minister- stvo na te pertožbe svojo razsodbo storilo, pa škofam na njih pertožbe tako malo dovolilo, de ti s tim ne mo- rejo zadovoljni biti. Pa saj ne more boljši biti. Pervi minister od Pfordten in vojni minister general Lüder sta protestanta. Še več kakor ti pa opoverata tam katoličanam Dönniges, tajnik kralja Maksimiliana II., in dvorsko-gledišni nadzornik Dingelstedt. Dönniges je fanatiški protestant iz Prusovskiga, (od kodar je tudi kraljica doma); časniki ga imenujejo hudobniga duha (dæmon), ki vsimu katoliškemu življenju nasprotva. Ta dva človeka premoreta zdaj nar več na Bavarskim, ktero je bilo nekda, v tridesetletni vojski, jéz in bramba ka- toliške vere zoper napade protestantizma!